

ZIEMIANIN.

Tygodnik rolniczo-przemysłowy.

N° 47.

Poznań w sobotę dnia 24 listopada 1866.

N° 47.

Korespondencje i przesłki franco pod adresem: Prof. Dr. Szafarkiewicz, Redaktor Ziemiańnika. Ul. Wrocławska Nr. 9.

Przedpłata kwartalna wynosi: Na pocztach pruskich 1 tal.; na pocztach Królestwa Polskiego 1 rs. 22 kop.; dla Cesarstwa Austriackiego rocznie 7 zlr., półrocznie 3 zlr. 50 centów wartości austr.; każdy nr. osobno: 2½ sgr.

TREŚĆ.

Skuteczne lekarstwo na kolki u koni, a wzdęcie u bydła i owiec.
A. Nawacki.

Towarzystwa rolnicze:

Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu Centraln. Tow. Gospodarczego dla W. Ks. Poznańskiego z dnia 10 listopada r. b

Walne zebranie Towarzystwa Roln. powiatu Inowrocławskiego.
Walne zebranie Towarzystwa Rolniczego powiatów Wrzesińskiego, Średzkiego i Gnieźnieńskiego.

Korespondencja:

Z Proszkowa.

Skuteczne lekarstwo na kolki u koni, a wzdęcie u bydła i owiec.

W interesie Czytelników Ziemiańnika mam sobie za obowiązek zwrócić ich uwagę na:

„Środek przeciwko kolce u koni i przeciwko wzdęciu u bydła i owiec, pod nazwiskiem Mixtion colique, wynalazku K. Simona,“

jako najlepszy i najpewniejszy w skutkach z wszelkich dotychczas znanych środków zaradczych, które bez pomocy lekarskiej przeciwko tej chorobie zwierząt domowych używać zwykliśmy.

Znając już od dawna Mixtion colique i chcąc się przekonać o skuteczności tego lekarstwa, używam takowego od trzech przeszło lat i sumiennie zapewnić mogę, że — jeżeli środek ten wcześniej, t. j. w pierwszym stadium rozwinięcia się przypadłości użytym zostanie, — zwykle już po pierwszym zadaniu choroba niezawodnie ustąpi, i rzadko kiedy zadanie lekarstwa powtórzyć potrzeba. Od rychlejszego ogłoszenia moich spostrzeżeń i zaleceń środka tego wstrzymywała mnie ta okoliczność, że postronnie także używano onegoż, lecz nie z tym pewnym skutkiem. Było więc mojem zadaniem przez dłuższą praktykę przekonać się jak najdostatniej o dobroci Mixtury, aby zawczesnem poleceniem nie zrazić opinii publicznej bezskutecznością środka.

Prócz licznych uleceń w czasie trzyletniego używania środka tego wśród własnego inwentarza wydarzyły się mianowicie dwa przypadki uleczenia obcych koni z tak nadzwyczajnym skutkiem, że nie mogę ich milczeniem pominąć.

Wśród lata ubiegłego w tym samym dniu dwom właścicielom z targu powracającym zachorowało w drodze po jednym koniu na kolkę tak niebezpiecznie, że zaledwie z miejsca poruszać się dały. W przejeździe przez wieś udali się ci właściciele do mnie o pomoc z choremi końmi, które, gdy im mixturę zadałem, w przeciągu 10—12 minut o tyle wyzdrowiały, że niebezpieczeństwo zupełnie minęło, i gospodarze w dalszą drogę udać się mogli.

Przytem zwracam uwagę na taniść tej szacownej mixtury, której flaszka, zawierająca siedm porcji, tylko 1 tal. kosztuje; można więc za 4¼ sgr. bez pomocy weterynarza w danym razie szybko i pewno uleczyć zwierzę na kolkę lub wzdęcie chorujące.

Lekarstwo to tak dla taniści swej, jak osobiście dla niezawodnej skuteczności w każdym gospodarstwie znajdować się powinno, oszczędzi się bowiem niepotrzebnych i kosztownych posędek po weterynarzy i uratuje się niejedno drogocenne zwierzę od wypadków, zbyt długiem wyczekiwaniem obcej pomocy tak często się wydarzających.

Mixtion colique wraz z przepisem użycia dostać można u wynalazcy samego, K. Simona w Lesznie.

Nowawieś pod Leszmem dn. 11 listopada 1866.

A. Nawacki.

Towarzystwa Rolnicze.

Sprawozdanie z posiedzenia Zarządu Centraln. Towarzystwa Gospodarczego dla W. Ks. Poznańskiego z dn. 10 listopada r. b.

Porządek dzienny obrad posiedzenia Zarządu Centr. Tow. Gospodarczego dnia 10 listopada 1866 r.

1. Przeczytanie protokołu ostatniego posiedzenia z dnia 12 października 1866 r.
2. Przedłożenie protokołu z tradycji narzędzi stacji chemicznej Towarzystwu Przyjaciół Nauk, jako też i spisu książek, należących dawniej do tejże stacji chemicznej, a teraz wziętych do biblioteki Centr. Tow. Gospodarczego.
3. Kwestja Ziemiańnika, resp. sprawozdanie komisji z danego jej w tej mierze polecenia; referent p. Buchowski.
4. Kwestja zakładania czytelni i bibliotek dla niższych urzędników gospodarczych w ogólności, a w szczególności kwestja ta podjęta na podstawie projektu połączenia takowych bibliotek z bibliotekami parafjalnemi, wyszłego z Tow. roln. powiatów Odalanowskiego, Ostrzeszowskiego i Pleszewskiego. Referent p. Mrowiński.
5. Kwestja Poradnika resp. sprawozdanie z porozumienia się z p. Wolniewiczem zgodnie z uchwałą, zapadłą na posiedzeniu Zarządu dnia 28 kwietnia 1866. Referentem p. Mrowiński.
6. Kwestja wychowania młodzieży po wzorowych gospodarstwach, jako druga część kwestji założenia szkoły rolniczej. Referentem p. Buchowski.
7. Kwestja asekuracji a w szczególności sprawozdanie z porozumienia się z Spółką Bniński, Chłapowski i Plater. Referent p. Buchowski.
8. Sprawozdanie p. Jackowskiego w kwestji zakupna normalnych ogierów i buhajów.
9. Sprawozdanie p. hr. Kwileckiego z tabel omłotu.
10. Sprawozdanie p. hr. Kwileckiego co do ocenienia manuskryptu pod tytułem: Encyklopedia hodowli owiec i wełny Niedrowskiego.
11. Sprawozdanie w kwestji drenowania co do wykonania uchwały Zarządu z dnia 17/4. 66. Nr. 62 przez Dyрекcję Tow. roln. filjalnych. Referentem p. Kurnatowski, później p. Żubieński.
12. Kwestja sprawozdań za r. 1865 nadesłanych przez Dyрекcję Tow. roln. filjalnych. Referentem p. Jackowski.

13. Kwestja rocznego sprawozdania z czynności Zarządu, które przez Sekretarza Centr. Towarzystwa Gospodarczego spisaniem i w imieniu Zarządu na walnem zebraniu odczytaniem być ma.
14. Mianowanie Przewodniczących do posiedzeń wydziałowych na przyszłym walnem zgromadzeniu, przyczem ma być uchwalonem, czy dla wydziału leśnego już na ten raz ma być wybrany Przewodniczący.
15. Kwestja wniosków, jakie Zarząd ma przedłożyć.
16. Ułożenie porządku dziennego dla przyszłego walnego zgromadzenia z uwzględnieniem uchwały zapadłej na posiedzeniu Zarządu 28/4. 66., a dotyczącej komisji, która miała zwiedzać większe wzorowe gospodarstwa i zdawać z nich sprawozdanie, również jak i przyjętej na posiedzeniu Zarządu uchwały, dotyczącej się projektu szkoły rolniczej i poczynienia odnośnych wniosków.
17. Wyznaczenie terminu do przyszłego walnego zgromadzenia Centr. Tow. Gospodarczego.
18. Kwestja rozesłania tabel sprzętu i wydrukowania szematów do tychże.
19. Wezwanie komisji do rewizji kasy na mocy uchwały ostatniego walnego zebrania.

Działo się dnia 10 listopada 1866 r. w Poznaniu w lokalu Zarządu Centralnego Towarzystwa Gospodarczego.

Obecni:

Prezes p. Cegielski,
i członkowie Zarządu:

PP. Radoński.

Buchowski.

Hr. Kwilecki.

Jackowski.

Mrowiński.

Prezes zagał posiedzenie, a po przyjęciu przedłożonego porządku dziennego wezwał Sekretarza Zarządu do odczytania protokołu ostatniego posiedzenia z dnia 12 października r. b. Gdy to nastąpiło, zabrał głos p. Buchowski i oświadczył, iż w przeczytanym protokole, w wniosku jego, dotyczącym kwestji Ziemiańszczyzny, opuszczony jest wyraz „poniekąd“ w zdaniu: „Ziemiańszczyzna powyższe wymagania zastępuje.“ (Ziemiańszczyzna Nr. 45 str 7 wiersz 29), gdy w podanym na piśmie jego wniosku było: „Ziemiańszczyzna powyższe wymagania poniekąd zastępuje.“ Ponieważ opuszczenie tego wyrazu zmienia myśl, jaką w wniosku swym wyraził, przeto prosi o zamieszczenie uwagi swej w protokole. Prezes przychyliła się do tego, a przechodząc do punktu 2. porządku dziennego, przedkłada protokół, dotyczący tradowania pozostałości stacji chemicznej Tow. Przyjaciół Nauk, spisany przez p. Wierzińskiego, bibliotekarza i archiwistę tegoż Towarzystwa. Co do książek i pism, należących do byłej stacji chemicznej, postanowiono zawezwać na piśmie p. Dr. Szafarkiewicza o wydanie znajdujących się u niego książek. Sekretarz Zarządu ma zrobić spis tych książek i przedłożyć tenże na przyszłym posiedzeniu Zarządu.

Przy sposobności tej kwestji zabrał głos p. Buchowski i odczytał nadeszłą na ręce jego taryfę stacji chemicznej, wymienionej w protokole z dnia 12 października, a przekonawszy obecnych przedłożeniem taryf z innych podobnych instytucji, że przeczytana przez niego jest najniższą, uczynił wniosek: aby w myśl zapadłej uchwały na przyszłym posiedzeniu niezwłocznie wypracowany został okólnik i z dołączeniem taryfy przesłanym był wszystkim Dyrekcjom filjalnym w pewnej liczbie egzemplarzy celem rozdania tychże między członków. Zredagowanie tego okólnika przyjmuje p. Buchowski na siebie. Zgromadzenie przyjmuje powyższy wniosek, również i wniosek postawiony przez p. hr. Kwileckiego, aby okólnik, zredagowany przez p. Buchowskiego, zamieszczony został także w Ziemiańszczyźnie wraz z taryfą w języku polskim, z dołączeniem tłumaczenia tejsze w języku niemieckim.

Przychodzi pod obrady punkt 3. porządku dziennego. P. Buchowski składa referat z czynności komisji, wysadzonej celem uregulowania wydawnictwa Ziemiańszczyzny. Imieniem komisji porozumiał się referent z p. Dr. Szafarkiewiczem co do oddania redakcji Ziemiańszczyzny na ręce Zarządu i zgodził się na

żądane przez tegoż wynagrodzenie za poniesione straty w sumie 300 tal., z warunkiem, że spłata powyższej sumy nastąpi w ratach rocznych po 50 tal. przez 6 lat, na co tenże przystał.

Następnie przedłożył referent projekt dotyczący przyszłego wydawnictwa Ziemiańszczyzny, którego naczelną redakcją przyjmują na siebie pp. Wolniewicz i Jackowski. Oni dadzą Ziemiańszczyźnie nazwiska swoje jako redaktorowie odpowiedzialni i oni też czasopiśmie tem kierować mają. Ponieważ jednakże redaktorowie ci nie mieszkają w Poznaniu, przeto zastępować ich ma dwóch miejscowych podredaktorów, z których jeden przyjmuje stronę literacką i korektę drukarską, drugi zaś stronę techniczną i administracyjną. Prócz tego Zarząd ma wezwać po kilku członków z każdego Towarzystwa rolniczego filjalnego, którzy dotąd znani byli jako pilni i gorliwi współpracownicy Ziemiańszczyzny, aby i nadal stalemi korespondencjami i artykułami pismo to bezpłatnie zasilać chcieli. Artykuły nadsyłane być mają na ręce podredaktora wydziału administracyjnego, który je do ocenienia i decyzji przesyłać będzie z kolei dwóm głównym redaktorom. Gdy wydawnictwo całe odbywać się ma na rachunek Centralnego Towarzystwa Gospodarczego, więc prenumerata wpływać będzie do kasy tegoż Centr. Tow. Gospodarczego, z której to kasy opłacane także będą pensje dwóch podredaktorów podług ugody Zarządu Centralnego, również jak koszty druku i pism, które główni redaktorzy za potrzebne uznają. Współpracownicy i korespondenci stali odbierać będą po jednym egzemplarzu Ziemiańszczyzny bezpłatnie.

Na podredaktorów proponuje komisja pp. Sosnowskiego, który ma przyjąć wydział literacki, i Mrowińskiego, do wydziału technicznego i administracyjnego.

Zgromadzenie przyjmuje projekt powyższy w całości. Sekretarz Zarządu, p. Mrowiński, oświadcza gotowość podjęcia się przekazanej mu pracy za wynagrodzeniem 200 tal. rocznie, a Prezes wziął na siebie obowiązek ułożenia się z p. Sosnowskim względem płacy rocznej za pracę jemu przeznaczoną.

Uchwalono dalej wystosować okólnik do członków, których komisja proponuje na stałych współpracowników Ziemiańszczyzny, wzywający ich na posiedzenie w wigiliję walnego zgromadzenia.

Ułożeniem okólnika w myśl uchwały komisji, jako też zawarciem układu na piśmie z p. Dr. Szafarkiewiczem i z p. Sosnowskim zajmie się p. Buchowski. Okólnik pod właściwymi adresami rozesłany będzie przez Zarząd, a ugodę piśmienną przedłoży p. Buchowski na przyszłym posiedzeniu Zarządu.

W końcu imieniem Zarządu składa Prezes p. Buchowskiemu podziękowanie za poniesione trudy w załatwieniu tej tak ważnej, a zarazem trudnej kwestji.

Przychodzi pod obrady punkt 4. porządku dziennego. P. Mrowiński, referując w sprawie sobie przekazanej, dotyczącej zakładania bibliotek i czytelni, oświadcza się przeciw projektowi połączenia bibliotek dla urzędników gospodarczych z bibliotekami parafjalnymi, gdyż to nie byłoby zgodnem z myślą wniosku, przyjętego na walnem zebraniu Centralnego Towarzystwa Gospodarczego z dnia 25 czerwca 1862 roku i wnosi: „aby pod okiem Zarządu założyć dla publiczności rolniczej W. Ks. Poznańskiego bibliotekę powstałą z książek rolniczych, darowanych na ten cel przez członków Towarzystwa Centralnego Gospodarczego, a do której on z swej strony ofiaruje kilkadziesiąt tomów podobnych książek.“

Prezes uważa biblioteczki rolnicze połączone z czytelniami parafjalnymi, a bibliotekę, jaką proponuje p. Mrowiński, za dwie rzeczy całkiem od siebie odrębne i różne, i sądzi, że biblioteczki i czytelnie parafjalne mogą, zaopatrzone odpowiednimi książkami rolniczymi, dla małych gospodarzy i niższych urzędników bardzo być użyteczne, gdy tymczasem biblioteka w myśl p. Mrowińskiego inne ma przeznaczenie i niemniej pożyteczną być może.

Zarząd zgadza się na obiedwie te myśli, przyjmuje wniosek p. Mrowińskiego i stanowi, aby biblioteka ta umieszczoną była w lokalu Zarządu, poczem Prezes imieniem Zarządu składa p. Mrowińskiemu za dar jego serdeczne podziękowanie.

W sprawie stojącej pod Nr. 5 porządku dziennego, a dotyczącej się ułożenia Poradnika, oświadcza p. Mrowiński, że

w chwili obecnej, gdy pp. Wolniewicz i Jackowski wzięli na siebie trudny obowiązek redakcji Ziemiannina, on sam zaś jako trzeci należący do komisji, której kwestją Poradnika polecono, swą pracą Ziemiannina stale chce wspierać, myśleć nie można o dokonaniu przez komisję takowego zadania i wnosi, aby sprawę napisania Poradnika do późniejszego czasu odroczyć, resp. odczekać uzbierania funduszu za napisanie podobnego dzieła na drodze konkursowej. Zarząd przychyliła się do wniosku referenta.

Co do punktu 6 porządku dziennego, stawia p. Buchowski jako referent wniosek, aby zawezwać Towarzystwa filjalne, które trudnią się w obrębie swoim umieszczeniem elewów po lepszych gospodarstwach, ażeby corocznie zdawały sprawozdanie z rezultatów w tej mierze osiągniętych.

W kwestji zaś będącej pod Nr. 7 porządku dziennego, a dotyczącej się asekuracji, wnosi tenże sam referent, co następuje: „Gdy kroki przedsiębrane w kwestji asekuracji u Spółki Bniński, Chłapowski i Plater do żadnego rezultatu nie doprowadziły, uważać należy zajmowanie się tą sprawą, jako wychodzącą po za obręb najbliższych czynności Zarządu i takową z porządku dziennego usunąć.“

Zarząd zgadza się z zapatrywaniem się p. Buchowskiego na te kwestje i obadwa wnioski przyjmuje.

W kwestji dotyczącej punktu 8 porządku dziennego, to jest w kwestji zakupna normalnych ogierów i buhajów przez Towarzystwa roln. filjalne, referent, p. Jackowski, stawia wniosek, aby sprawę tę w nieograniczoną przyszłość odroczyć, gdyż z odpowiedzi nadeszłych od wszystkich niemal Dyrekcji Tow. roln. filjalnych okazuje się, że w przeprowadzeniu tego wniosku natrafiono wszędzie na nieprzebyte trudności.

Zarząd zgadza się na proponowane przez referenta odroczenie i przechodzi do punktu 9 porządku dziennego, to jest, do sprawozdania z tabel omłotu z roku 1865/66. P. hr. Kwilecki odczytał toż sprawozdanie i złożył je do akt, poczem Prezes wnosi o połączenie z tym punktem porządku dziennego punktu 18, a gdy to przyjęto, oświadcza się przeciw rozsełaniu na przyszłość tak tabel omłotu, jak i tabel sprzętu i to głównie z tej przyczyny, że pod względem zbierania dat statystycznych działanie to jest zbyt drobnostkowem i niezupełnem, a z drugiej strony tak z obecnego, jak i z dawniejszych przykładów przekonać się było można, że rzecz ta pośród członków nie budzi właściwego zajęcia, gdyż zwykle ledwo 1/3 rozsełanych tabel wypełnionych wraca do biura Zarządu, i to już po niewczasie. Zarząd zgadza się z zapatrywaniem się Prezesa na tę sprawę i uchwała, aby poprzestać rozsełać tabele omłotu i sprzętu, a tem samem zaniechać drukowania do tychże nowych szematów.

W będącej pod Nr. 10 porządku dziennego kwestji przysłanego Zarządowi manuskryptu pod tytułem: Encyklopedia hodowli owiec i wełny p. Niedrowskiego, postanowiono odesłać autorowi manuskrypt z wyrażeniem uznania dobrych jego chęci, lecz zarazem z oświadczeniem, że Zarząd wydawnictwa nadesłanego dzieła podjąć się nie może.

Będąca pod Nr. 11 porządku dziennego sprawa raportów Dyrekcji rolniczych filjalnych, o ile w obrębie ich towarzystw melioracja drenowania została zaprowadzoną, odracza się do przyszłego posiedzenia, gdyż obadwaj referenci, którym rzecz ta została przekazana, z ważnych powodów, jak to piśmiennie oświadczyli, na posiedzenie obecne przybyć nie mogli.

Przy sposobności kwestji 12 porządku dziennego przeczytał Sekretarz Centr. Tow. Gospodarcz. wyciąg z 4 sprawozdań rocznych za rok 1865, nadesłanych od czterech Dyrekcji Towarz. roln. filjalnych, przyczem uchwalono, aby referat ten osobno zamieszczony był w Ziemianninie, a oprócz tego, aby Zarząd niezwłocznie monitował te Dyrekcje, które, nie dopełniając V paragrafu ustaw Centr. Tow. Gospodarcz., sprawozdań swych za rok miniony Zarządowi nie przysłały.

Przy punkcie 13 porządku dziennego zawezwał Prezes sekretarza, p. Jackowskiego, aby do przyszłego posiedzenia spisał sprawozdanie, które ma być jasnym obrazem czynności całorocznych Zarządu Centralnego, a następnie przeszedł do 14 punktu porządku dziennego, który się tyczy obru Prze-

wodniczących do posiedzeń wydziałowych, a zarazem obejmuje kwestją organizacji wydziału leśnego.

Na przewodniczących w wydziałach i ich zastępców na rok jeden wybiera Zarząd następujących panów:

Do wydziału ogólnego:

na przewodniczącego p. Alfonsa Moszczeńskiego,
na zastępcę p. Henryka Szumana.

Do wydziału rolnego:

na przewodniczącego p. Włodzimirza Wolniewicza,
na zastępcę p. Stanisława Chłapowskiego z Szółder.

Do wydziału chowu inwentarza:

na przewodniczącego p. Hippolita Szczawińskiego,
na zastępcę p. Stanisława Szczanieckiego.

Przy drugiej połowie tegoż punktu porządku dziennego, po dłuższej dyskusji nad tym przedmiotem, stawia p. Mrowiński następujący wniosek:

„Zważywszy na trudność tworzenia wydziałów leśnych w Towarz. roln. filjalnych dla szczupłej ilości wykształconych leśników w Księstwie, polecić należy jakiemu renomowanemu leśnikowi zniesienie się z kolegami względem sposobu wspólnej w zakresie leśnictwa pracy, której rezultaty na walnym zebraniu członkom Centr. Towarz. Gospodarczego komunikowane będą.“

Zarząd przychyliła się do powyższego wniosku, poczem uchwalono, aby w myśl tegoż wystosować odpowiednią odezwę do p. Hippolita Trąmpczyńskiego w Zaniemyślu.

Następnie wnosi Prezes, aby celem ułatwienia biegu spraw połączyć przy dyskusji punkt 15 z punktem 16 porządku dziennego, to jest kwestją wniosków od Zarządu z kwestją ułożenia porządku dziennego dla przyszłego walnego zgromadzenia, a gdy to przyjęto, przedkłada swój projekt zmienienia dotychczasowego programu, używanego przy walnych zebraniach Centr. Towarzystwa Gospodarczego, wychodząc z tej myśli, że przy dotychczasowej procedurze walne zebranie rozpoczynało się właściwie dopiero drugiego dnia, i tym sposobem obrady wydziałowe pierwszego dnia zostawały bez udziału, że należy zatem czynności walnego zebrania rozpocząć już dnia pierwszego i tak je na obadwa dni rozdzielić, aby tak pierwszego, jak i drugiego dnia obudzały należyty interes, i aby tym sposobem obrady wydziałowe, przypadające w środku pomiędzy obudwoma walnymi posiedzeniami, nie pozostały bez udziału większej części członków.

Po dłuższej dyskusji nad tym przedmiotem Zarząd przyjmuje z małemi odmianami projekt Prezesa i uchwała następujący program przyszłego walnego zgromadzenia:

Dzień pierwszy walnego zebrania:

O godzinie 10 z rana zagaja Prezes Zarządu posiedzenie i wzywa zgromadzenie do ukonstytuowania się i wyboru przewodniczącego dla walnego zebrania, poczem odbywają się czynności pierwszej połowy porządku dziennego, a mianowicie: odczytanie porządku dziennego, odczytanie protokołu ostatniego walnego zebrania, odczytanie sprawozdań Zarządu przez Sekretarza, przez Skarbnika ze stanu kasy i wybór komisji do rewizji kasy. Po załatwieniu tego odracza się posiedzenie plenarne do dnia następnego do godziny 10 z rana i rozdziela się na posiedzenia wydziałowe, które się odbywają w godzinach popołudniowych.

Dzień drugi walnego zebrania:

Wyczerpnięcie reszty porządku dziennego, a mianowicie odczytanie referatów wydziałowych i dyskusja nad wnioskami tak Zarządu, jak i członków walnego zebrania, oraz przepisany dobór Zarządu.

Następnie przeczytał Prezes ułożony przez siebie porządek dzienny dla przyszłego walnego zebrania, który w całości zostaje przyjęty, a brzmi jak następuje:

Porządek dzienny dla obrad walnego zebrania Centralnego Towarzystwa Gospodarczego dla W. Księstwa Poznańskiego w dniach 19 i 20 grudnia r. 1866.

I. Dnia 19 grudnia.

1. Zagajenie walnego zebrania przez Prezesa Zarządu i wezwanie walnego zebrania do wyboru przewodniczącego obradom.

2. Wybór przewodniczącego i dwóch sekretarzy.
3. Przedłożenie i zatwierdzenie porządku dziennego.
4. Przeczytanie i przyjęcie protokołu ostatniego walnego zebrania.
5. Sprawozdanie Zarządu z rocznych czynności tegoż.
6. Sprawozdanie komisji wybranej do rewizji kasy i wybór nowej komisji.
7. Odroczenie walnego zebrania do dnia następnego i rozdział tegoż na wydziały, tudzież wskazanie lokali do obrad wydziałowych i doręczenie tak porządków dziennych, jak i regulaminów przewodniczącym wydziałów.

II. Dnia 20 grudnia.

1. Zagajenie walnego zebrania przez Przewodniczącego.
2. Odczytanie sprawozdań przez referentów wydziałowych, a mianowicie:
  - a) przez referenta wydziału ogólnego,
  - b) przez referenta wydziału rolnego,
  - c) przez referenta chowu inwentarza,
  - d) przez referenta wydziału leśnego.
3. Wnioski Zarządu, a mianowicie:
  - a) względem założenia szkoły rolniczej teoretyczno-praktycznej dla ekonomów;
  - b) względem Ziemiannina i przyjęcia tegoż pisma na rachunek Towarzystwa;
  - c) względem komisji, wyznaczonej do zwiedzania wzorowych gospodarstw;
  - d) względem zmiany ustaw dla Centralnego Towarzystwa Gospodarczego.
4. Wnioski ze strony walnego zebrania, resp. członków jego.
5. Wylosowanie trzech członków Zarządu i wybór trzech nowych w ich miejsce.

Ponieważ punktem 3 porządku dziennego dla walnego zebrania na dzień 20 grudnia objęte są wnioski Zarządu, które poddane były dyskusji i na których tenor posiedzenie się zgodziło, przeto punkt 15 obecnego porządku dziennego uważa się za załatwiony.

Co do punktu 17 porządku dziennego uchwalono, że tegoroczne walne zgromadzenie, jak to podane było w powyższym porządku dziennym, odbędzie się dnia 19 i 20 grudnia r. b. w Bazarze, o czym Sekretarz Zarządu wcześniej ma zawiadomić Dyrektorjum policji w Poznaniu, pod względem zaś punktu 19, punkt 18 powyżej był już załatwiony, a dotyczącego wezwania komisji do rewizji kasy Centralnego Towarzystwa Gospodarczego, postanowiono, aby Zarząd za wezwał przyszłe walne zebranie przy sposobności punktu 6 porządku dziennego z dnia pierwszego do wyboru nowej komisji, gdyż z dawniej wybranej dwaj członkowie, pp. Cegielski i Buchowski, wstąpili do Zarządu, przeto wykonanie danego im polecenia stałoby w sprzeczności z ich obecnymi funkcjami.

W końcu uchwalono, że przyszłe posiedzenie Zarządu odbędzie się w wigilię walnego zgromadzenia dnia 18 grudnia r. b. Na posiedzeniu tem Prezes przedłoży projekt do zmiany ustaw Centralnego Towarzystwa Gospodarczego, objęty wnioskiem ad d. pod Nr. 3 porządku dziennego dla przyszłego walnego zebrania dnia drugiego.

Walne zebranie Towarzystwa Rolniczego powiatu Inowrocławskiego

odbędzie się dnia 3 grudnia b. r. o godzinie 11 przed południem w hotelu p. Ballinga w Inowrocławiu, na które się tak członków Towarzystwa, jakoteż i chęć wstąpienia mających do Towarzystwa zaprasza.

Porządek dzienny:

1. Zagajenie i wybór przewodniczącego.
2. Odczytanie protokołu z ostatniego posiedzenia.
3. Sprawozdanie roczne z czynności Towarzystwa.
4. Sprawozdanie roczne z funduszu Towarzystwa.
5. Referat p. sędziego Łyskowskiego z Torunia: „O korzyściach, jakie się przedstawiają rolnikowi z założenia interesu komisowego przy Banku Kredytowym Toruńskim.“

6. Referat: „Jakie jest najkorzystniejsze krzyżowanie owiec z uwzględnieniem stosunków miejscowych.“
7. Odezwa dotycząca hodowli owiec opasowych.
8. Sprawozdanie stacji rolniczych za rok 1866.
9. Wykaz prób i doświadczeń dla tychże stacji na rok 1867.
10. Wnioski członków.
11. Wybór nowych członków Dyrekcji.
12. Wylosowanie pary kur brabanckich pomiędzy obecnych członków.

Dyrekcja.

Walne zebranie Towarzystwa Rolniczego powiatów Wrzesińskiego, Średzkiego i Gnieźnieńskiego

odbędzie się dnia 4 grudnia r. b. o 11 godzinie przed południem w Gnieźnie w oberży p. Wnukowskiego. Na zebranie to Zarząd uprzejmie Członków zaprasza.

Na porządku dziennym będzie między innymi:

1. Odczytanie prac przez Centralny Zarząd Gospodarczy dla W. Ks. Poznańskiego do rozwiązania Towarzystwu naszemu przestanych.
2. Sprawozdanie komisji z projektu urządzenia domu zleceń.
3. Kwestja zakupu parowej młockarni na akcje.
4. Wyznaczenie komisji do przejżenia i sprawdzenia biblioteki Towarzystwa naszego.

J. Stanowski
z polecenia.

Korespondencja.

Szanowna Redakcjo!

Od 1860 r. istnieje w Proszkowskiej Akademji Rolniczej Towarzystwo Rolniczo-Literackie, składające się z Polaków, przybywających na Akademię Rolniczą w celu kształcenia się na postępowych rolników. Towarzystwo to wytknęło sobie cel wzajemnego kształcenia i stara się w swem gronie zaszczyć zamilowanie do pracy i poważnego działania na polu wiedzy literackiej i rolniczej. W przeszłym półroczu przeszedł wniosek, aby działania Towarzystwa Rolniczo-Literackiego w Proszkowie w dziennikach ogłaszane były, dla tego upraszam Szanowną Redakcję o łaskawe umieszczenie sprawozdania z przeszłego półroczu, które z powodu wypadków i wczesnego oddalenia się członków Towarzystwa mniej obfituje w prace jak z przeszłych półroczu. Mam nadzieję, że ogół publiczności zechce wspierać nasze młode Towarzystwo i będzie się przyznawał do rozwoju tegoż darami dzieł pożytecznych, które do powiększenia księgozbioru Towarzystwa bardzoby pożądanymi były, chociaż, ile siły Towarzystwa pozwalają, z utworzonej składki między członkami nie zaniedbuje się powiększania księgozbioru.

Posiedzeń odbyło się pięć, na których odczytano prace cztery, a mianowicie:

1) Słótko o chemji. 2) W jakich razach ograniczenie bezwarunkowej wolności handlu usprawiedliwić się da ze stanowiska gospodarstwa narodowego. 3) Krótki pogląd na ruch gospodarczy w Polsce. 4) Czy z zasady pewien czas kocenia się owiec uważać można za najlepszy. Prace te rozbierano na posiedzeniach krytycznie.

Na tem kończę krótkie sprawozdanie działania Towarzystwa Rolniczo-Literackiego, którego zadaniem jest jak najmocniej się rozwijać, aby wyszli z niego członkowie stali się użytecznymi obywatelami.

Zostaję z prawdziwem poważaniem

Józef Świeżawski,
prezes T. L.-R.

Proszków dn. 13 listopada 1866 r.